

Зміст

1. Фондовий ринок: світ і Україна.....	1
2. Кількість КУА та ІСІ.....	3
3. Регіональний розподіл КУА та ІСІ.....	4
4. Вартість активів та чистих активів ІСІ.....	5
5. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ.....	8
6. Інвестори ІСІ.....	10
7. Структура активів ІСІ.....	11
8. Доходність ІСІ та інших напрямків інвестування.....	14
9. Резюме.....	16

1. Фондовий ринок: світ і Україна

Перший квартал 2015 року виявився напрочуд успішним для більшості провідних фондових ринків світу. Драйвером росту була Європа.

Індекси акцій у ЄС зростали найстрімкіше в умовах дії програми «кількісного пом'якшення» (QE), запровадженої ЄЦБ. Лише Великобританія продемонструвала не двозначний приріст (+3.5%), що було зумовлено політичною турбулентністю в країні на тлі виборів до парламенту і загостренням її протиріч із ЄС. У Франції та у Німеччині ключові індекси злетіли на 18.6% та 22.0% (табл. 1, рис. 1).

Одними з лідерів залишалися й китайські акції: Народний банк Китаю також розглядав можливість запровадження м'якої монетарної політики для підтримання високих темпів економічного зростання. Китайські індекси показали +18.4% (у Гонконзі – +6.0%). У Японії у січні-березні 2015 ріст прискорився до +10.1%.

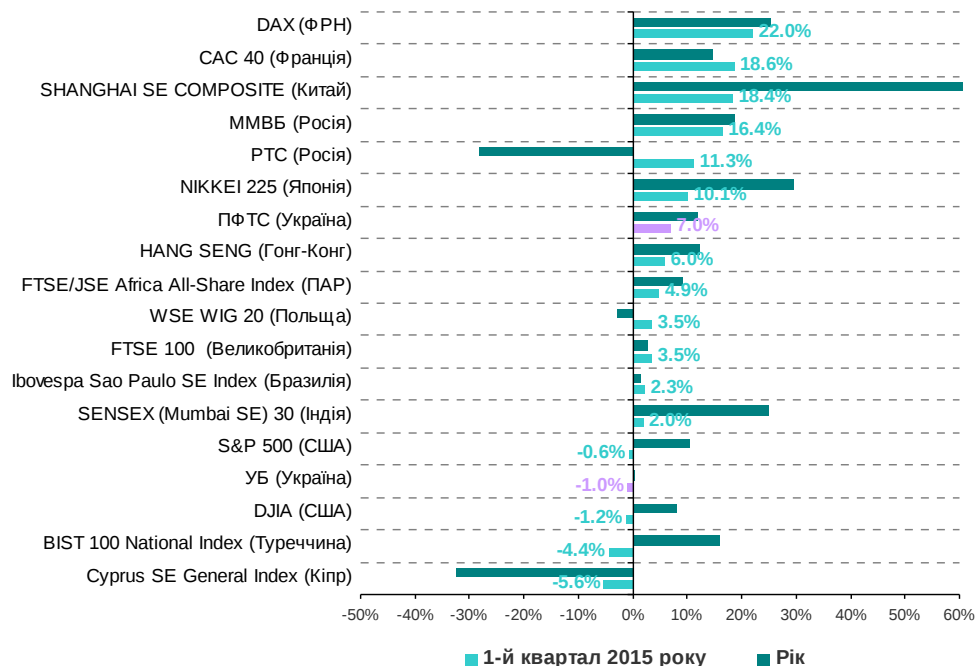
Серед розвинених ринків лише американський показав зниження у січні-березні – близько 1% – не маючи достатньо підстав для росту в умовах відсутності стимулювання з боку ФРС, зміцнення долара відносно євро, а також через вплив геополітичного напруження одразу у декількох регіонах світу.

Польські акції відновили зростання: після -7.4% наприкінці 2014 року. За перші три місяці 2015-го вони піднялися на 3.5%. Російські індекси, всупереч продовженню воєнного конфлікту в Україні, показали значний приріст – +11-16% (після провалу на 1-30% у 4-му кварталі 2014) – завдяки певній поміркованості у зовнішньополітичній позиції у цей період, а також зростанню вартості нафти.

Таблиця 1.

Динаміка фондових індексів національних ринків у 1 кв. 2015 р.*

Індекси	30.12.2014	31.03.2015	1-й квартал 2015 року	Рік
DAX (ФРН)	9 805.55	11 966.17	22.03%	25.22%
CAC 40 (Франція)	4 245.54	5 033.64	18.56%	14.62%
SHANGHAI SE COMPOSITE (Китай)	3 165.81	3 747.90	18.39%	84.33%
MMBB (Росія)	1 396.61	1 626.18	16.44%	18.76%
PTS (Росія)	790.71	880.42	11.35%	-28.19%
NIKKEI 225 (Японія)	17 450.77	19 206.99	10.06%	29.53%
ПФТС (Україна)	386.92	413.84	6.96%	12.10%
HANG SENG (Гонг-Конг)	23 501.10	24 900.89	5.96%	12.41%
FTSE/JSE Africa All-Share Index (ПАР)	49 755.61	52 181.95	4.88%	9.23%
WSE WIG 20 (Польща)	2 315.94	2 395.94	3.45%	-2.70%
FTSE 100 (Великобританія)	6 547.00	6 773.04	3.45%	2.65%
Ibovespa Sao Paulo SE Index (Бразилія)	50 007.41	51 150.16	2.29%	1.46%
SENSEX (Mumbai SE) 30 (Індія)	27 403.54	27 957.49	2.02%	24.89%
S&P 500 (США)	2 080.35	2 067.89	-0.60%	10.44%
УБ (Україна)	1 033.30	1 022.82	-1.01%	0.30%
DJIA (США)	17 983.07	17 776.12	-1.15%	8.01%
BIST 100 National Index (Туреччина)	84 537.10	80 846.03	-4.37%	15.93%
Cyprus SE General Index (Кіпр)	84.60	79.88	-5.58%	-32.52%

* За даними бірж та агентства Bloomberg

Рис. 1. Динаміка фондових індексів національних ринків у 1 кв. 2015 р.

Українські фондові індекси у 1-му кварталі 2015 року показали різноспрямовані результати. Більш чутливий до ситуації на ринку акцій індекс Української біржі (УБ) опустився на 1% та практично повернувся до рівня березня 2014-го (+0.3% за рік).

Динаміка індексу протягом кварталу нагадувала ситуацію річної давнини. Протягом січня та березня ринок ішов на спад, тоді як лютий приніс дуже оптимістичні 13%. При цьому 40% індексного кошика за кількістю акцій та 19% на початок і 16% на кінець кварталу за вагою в індексі припадало на підприємства у зоні АТО.

Переважно низхідна динаміка ринку цінних паперів супроводжувалася драматичними подіями як у країні загалом, так і, зокрема, на валютному ринку, де тривала стрімка девальвація гривні. Загострювалися фінансові проблеми і в окремих великих вітчизняних корпоративних емітентів.

Обсяг торгів акціями у січні-березні 2015 впав порівняно з 4-м кварталом 2014 року на 81%, а з 1-м кварталом 2014 – на 38%, до 2 317.74 млн. грн. Схожим чином зменшилася вартість угод із корпоративними облігаціями: на 72% за квартал та на 54% за рік (до 2 686.38 млн. грн.). Дещо менш суттєво скоротився обсяг торгів інвестиційними сертифікатами – на 40% порівняно з попереднім кварталом і на 15% – із 1-м кварталом 2014 (до 1 024.75 млн. грн.). Стосувалося скорочення також і деривативів – на 6% та на 35% відповідно (до 2 062.67 млн. грн.). Загальна вартість біржових угод із цінними паперами у січні-березні 2015 року зменшилася до 109 328.11 млн. грн., тобто на 30% за квартал та на 1% за рік.

Дисбаланс у структурі торгів цінними паперами на фондових біржах України у 1-му кварталі 2015 посилювався, хоча був менш виразним, ніж рік тому. Так, частка державних облігацій продовжувала зростати – із 83.5% до 92.5%, хоча обсяг торгів цими інструментами зменшився за квартал на 22%, до 101 150.94 млн. грн. Водночас, угоди з акціями склали всього 2.1% від сукупного обсягу торгів, із облігаціями підприємств – 2.5% (зменшення порівняно з 4-м кварталом 2014 більш ніж утричі та більш ніж удвічі, відповідно).

Разом із цим посилювалася і роль однієї з бірж: у 1-му кварталі 2015 частка ФБ Перспектива у сукупному обсязі торгів на фондових майданчиках зростає із 74.1% до 83.6% (91 385.46 млн. грн.), хоча вартість угод на самій біржі зменшилася на 21%. Частка УБ та ПФТС у загальному обсязі торгів на кінець кварталу складала, відповідно, 1.6% та 13.3% (1 803.60 млн. грн. та 14 488.12 млн. грн.).

2. Кількість КУА та ІСІ

У 1-му кварталі 2015 року кількість компаній з управління активами продовжувала зменшуватися. Протягом кварталу було закрито 4 КУА у Києві та по одній у Запоріжжі та Донецьку. Загалом, на 31.03.2015 в Україні діяли 330 КУА (рис. 2).

Протягом січня-березня 2015 року, за даними УАІБ, було зареєстровано 5 ІСІ (проти 6-ти у 4-му кварталі 2014). Загальна кількість зареєстрованих ІСІ скорочувалася п'ятий квартал поспіль і склала 1563 фонди (-6, після -17 у 4-му кварталі 2014). В умовах відносно більшого зменшення кількості КУА концентрація на ринку управління активами ІСІ продовжувала зростати: станом на 31.03.2014 одна КУА управляла у середньому 4.74 фондами (після 4.67 на 31.12.2014).

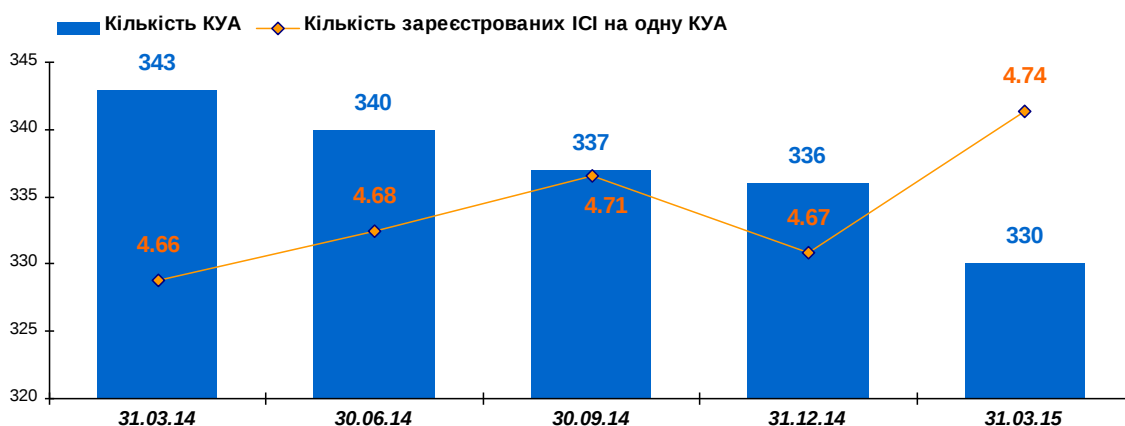

Рис. 2. Динаміка кількості КУА та ІСІ на одну КУА у 1 кв. 2014-2015 рр.

У динаміці кількості ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів, також зберігалися тенденції 2014 року: таких фондів стало на 11 менше за 1-й квартал 2015, а саме – 1177. Цього разу, крім закритих ІСІ, найбільш суттєво звузився сектор відкритих фондів (-4). Закритих недиверсифікованих ПІФ та КІФ, так само як і венчурних ПІФ, стало на 3 менше. В інших секторах зміни були менш відчутними (табл. 2).

Згідно з новим Законом України «Про інститути спільного інвестування», який набрав чинності 1 січня 2014 року, у 4-му кварталі кілька діючих ІСІ змінили свою класифікацію, а у 1-му кварталі 2015-го до них додалися ще два: відкритий та інтервальний фонди, які стали спеціалізованими (акцій).

Таблиця 2.

Динаміка кількості ІСІ, що досягли нормативів, за типами, видами та правовими формами фондів у 1 кв. 2014-2015 р.

Дата / Період	Всього	ПІФ*							КІФ*		
		В*	Вс*	І*	Іс*	ЗД*	ЗН*	ЗВ*	І*	ЗН*	ЗВ*
31.03.2014	1243	38	-	35	-	9	42	865	2	87	165
30.06.2014	1233	38	-	34	-	9	42	862	2	81	165
30.09.2014	1207	35	-	31	-	11	37	850	2	77	164
31.12.2014	1188	26	4	29	1	10	35	846	2	75	160
31.03.2015	1177	22	5	28	2	10	32	847	2	72	157
Зміна за 1-й квартал 2015 року**	-11 -0.9%	-4 -15.4%	1 25.0%	-1 -3.4%	1 100.0%	0 0.0%	-3 -8.6%	1 0.1%	0 0.0%	-3 -4.0%	-3 -1.9%
Зміна за рік**	-66 -5.3%	-11 -28.9%	-	-5 -14.3%	-	1 11.1%	-10 -23.8%	-18 -2.1%	0 0.0%	-15 -17.2%	-8 -4.8%

* В – відкриті диверсифіковані ІСІ, Вс – відкриті спеціалізовані (на 30.09.2014 та раніше – відкриті диверсифіковані), І – інтервальні диверсифіковані, Іс – інтервальні спеціалізовані (на 30.09.2014 та раніше – інтервальні диверсифіковані), ЗД – закриті диверсифіковані, ЗН – закриті недиверсифіковані невенчурні, ЗВ – закриті недиверсифіковані венчурні ІСІ.

** Для відкритих та інтервальних - з урахуванням спеціалізованих, що раніше діяли як, відповідно, відкриті та інтервальні диверсифіковані.

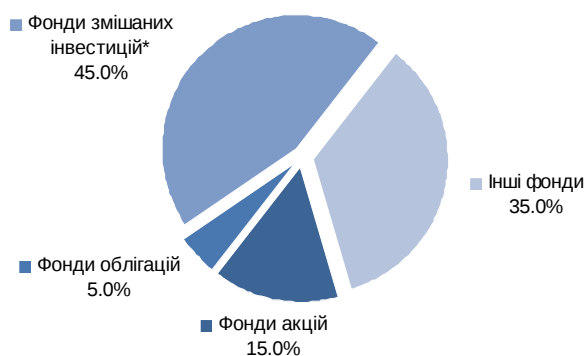
Частка венчурних ІСІ у загальній чисельності «визнаних» фондів знову зросла – із до 84.7% до 85.3% (1004 фонди), у тому числі ПІФ – із 71.2% до 72.0% (847 фондів).

Станом на 31.03.2015, за даними УАІБ, у процесі ліквідації перебували або розпочали її 5 відкритих ІСІ, 6 інтервальних ПІФ, 1 закритий диверсифікований ПІФ, 3 закритих недиверсифікованих ПІФ і 11 таких же КІФ, 39 венчурних ПІФ та 2 КІФ.

Кількість фондів, які ще не досягли нормативу мінімального розміру активів, серед усіх зареєстрованих ІСІ в управлінні КУА у 1-му кварталі 2015 року продовжувала зменшуватися – із 49 до 45 (рік тому – 70), а їхня частка серед усіх ІСІ в управлінні скоротилася із 4.0% до 3.7% – тренд уповільнення кількісного зростання ринку спільного інвестування зберігається.

Кількість диверсифікованих ІСІ з публічною емісією у січні-березні 2015 року скоротилася із 46 до 40 (у 1-му кварталі 2014-го – 59).

Згідно з класифікацією на основі структури активів¹, фондів акцій четвертий квартал поспіль було 6. Станом на 31.03.2015 до них належали 2 відкритих, 3 інтервальних та один закритий диверсифікований ІСІ. Тож, у складі з'явився ще один відкритий фонд, а один інтервальний – вийшов з нього. Фондів облігацій стало 2 (після 3-х у кінці 2014-го), фондів змішаних інвестицій (збалансованих) – 18, а саме: 5 відкритих та 13 інтервальних ІСІ (на кінець 2014 року всього 27: 10 відкритих, 16 інтервальних та один закритий диверсифікований). «Інших фондів», тобто таких, що не відповідали критеріям класів фондів акцій, облігацій та фондів змішаних інвестицій, – 14 (після 10). На кінець 1-го кварталу 2015 року – 7-й квартал поспіль – жоден диверсифікований ІСІ не відповідав параметрам фондів грошового ринку (рис. 3).

* Мають і акції, і облігації, і грошові кошти у своїх портфелях.

Рис. 3. Диверсифіковані ІСІ з публічною емісією за класами фондів станом на 31.03.2015

3. Регіональний розподіл КУА та ІСІ

У Києві та столичному регіоні у 1-му кварталі 2015 року кількість КУА зменшилася на 4 – до 234 компаній. Скоротилася також чисельність зареєстрованих у Донецькій та Запорізькій областях КУА – по одній компанії (до 14-ти та 5-ти). У решті регіонів кількість учасників ринку не змінилася, а найбільше КУА було зосереджено на сході, півдні та заході України. КУА, зареєстрованих в АРК та м. Севастополь, на кінець березня залишалося 5 та 2, відповідно (рис. 4).

Врешті, київські КУА охоплювали практично таку саму частку ринку, що й на кінець 2014 року – 70.9% проти 70.8%.

Чисельність ІСІ в управлінні у Київському регіоні у січні-березні 2015 року також скоротилася (-14 фондів), при цьому частка Києва у регіональному розподілі ІСІ за кількістю ІСІ зменшилася із 72.6% до 72.2% за квартал (рис. 5). Наступним за розміром залишався Дніпропетровськ – 8.0% (після

¹ Див. Ренкінги «ІСІ (диверсифіковані публічні) - за класами фондів» та Методику ренкінгування КУА та ІСІ за результатами їхньої діяльності на сайті УАІБ: <http://www.uaib.com.ua>.

7.8% на 31.12.2014). Серед інших регіонів-лідерів за чисельністю фондів символічно меншою стала лише вага Донецької області – у межах 2.4%. Наздоганяє її Івано-Франківськ (2.3%). Решта регіонів України охоплювали 6.4% кількості ІСІ в управлінні – практично без змін за квартал.

Рис. 4. Регіональний розподіл кількості КУА станом на 31.03.2015 р.

У розподілі активів ІСІ в управлінні за регіонами у 1-му кварталі 2015 року, відповідно до збільшення абсолютних обсягів активів, зросли і частки Києва (із 84.0% до 84.2%), Харкова (із 4.0% до 4.2%), Запоріжжя (із 1.64% до 1.66%) та Львова (із 1.0% до 1.2%). Водночас, вага Дніпропетровського регіону зменшилася із 6.2% до 6.1%, Донецького – із 1.7% до 1.4% – при скороченні активів у цих регіонах (рис. 5).

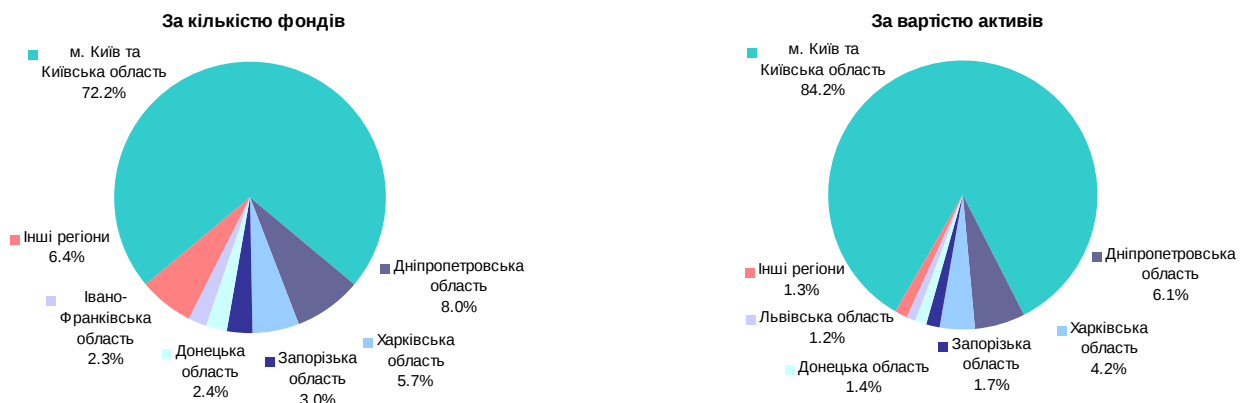

Рис. 5. Регіональний розподіл ІСІ за кількістю та вартістю їхніх активів в управлінні станом на 31.03.2015 р.

4. Вартість активів та чистих активів ІСІ

У 1-му кварталі 2015 року зростання активів ІСІ значно прискорилося порівняно з останніми трьома місяцями 2014 року: приріст загальних активів склав +6 871.14 млн. грн. (+3.33%). Він, проте, був на третину меншим, ніж у 1-му кварталі 2014-го. Понад 90% приросту індустрії забезпечили венчурні ІСІ.

Станом на 31.03.2015 року **загальні активи ІСІ** склали **213 229.15 млн. грн.**, у тому числі венчурних ІСІ – 201 651.42 млн. грн.

Позитивним результатом кварталу було довгоочікуване повернення сектору *відкритих* ІСІ до зростання (+4.9%). Вперше за 3.5 роки, із 2-го кварталу 2011 року, в умовах чистого відтоку капіталу, активи відкритих ІСІ зросли, причому приріст був удвічі більшим за обсяг відтоку, при незмінній кількості працюючих фондів. Це, разом із впевненим ростом активів *закритих* фондів, забезпечило більший відносний приріст невенчурних ІСІ (+6.0%) порівняно з *венчурними* (+3.2%).

Лише сектор *інтервальних* ІСІ продовжував скорочуватися (-1.6%), що було пов'язано зокрема, зі зменшенням кількості фондів, що надали звіти (-1 фонд).

Незважаючи на зменшення кількості як невенчурних, так і венчурних закритих ІСІ, що надали звіти, перші наростили за квартал майже 653 млн. грн. (99.8% від яких – внесок закритих фондів), останні – на 6 218 млн. грн. (рис. 6).

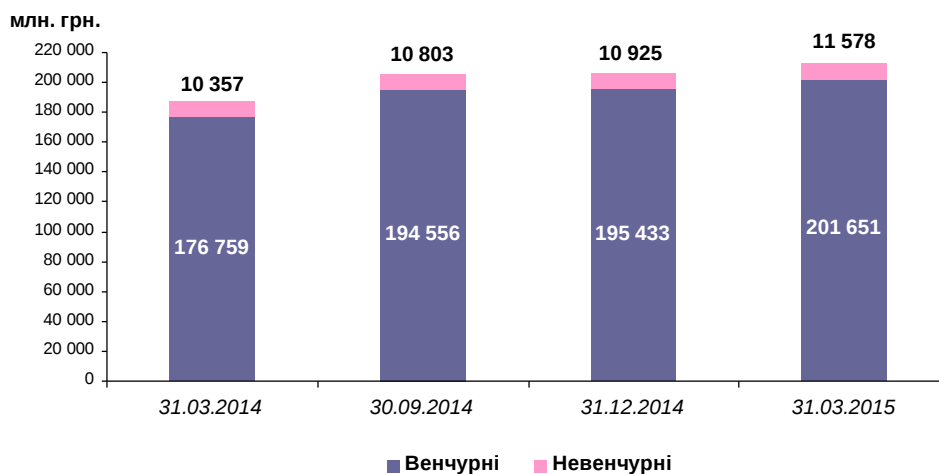

Рис. 6. Динаміка вартості активів ІСІ у 1 кв. 2014-2015 р.

Чисті активи ІСІ зросли у 1-му кварталі 2015 року на 5 023.50 млн. грн. (+2.8%) – як і загальні, на третину менше, ніж рік тому (у 1-му кварталі 2014-го – на 7 626.52 млн. грн., +4.8%). ВЧА повернулася до висхідної динаміки після незначного скорочення у 4-му кварталі 2014-го (через різке зменшення кількості венчурних фондів).

На кінець березня ВЧА діючих фондів усіх типів склала **185 428.23 млн. грн.** За рік сукупна ВЧА усіх ІСІ збільшилася на 19 377.25 млн. грн. (+11.7%).

Відкриті ІСІ зросли на 2.93 млн. грн. (+4.9%), після -11.76 млн. грн. (-16.3%) у попередньому кварталі, при цьому річне скорочення сектору залишалося суттєвим – понад 32% (табл. 3). Першому з 3-го кварталу 2011 року збільшенню ВЧА тут сприяло як тимчасове, однак стрімке піднесення на фондовому ринку у середині кварталу, так і збереження кількості діючих фондів у секторі (24).

На відміну від відкритих фондів, *інтервальні ІСІ* у січні-березні продовжували зазнавати втрат, однак скорочення їхньої сукупної ВЧА було незначним (-0.6%), причому утримали меншим за падіння загальних активів (-0.61 млн. грн. проти -1.80 млн. грн.).

Таблиця 3.

Динаміка ВЧА ІСІ у розрізі типів фондів у 1 кв. 2014-2015 р., млн. грн.

Фонди	31.03.2014	30.09.2014	31.12.2014	31.03.2015	Зміна за 1-й квартал 2015	Зміна за рік
Відкриті	93.3	72.0	60.2	63.1	4.9%	-32.3%
Інтервальні	123.3	115.7	107.8	107.2	-0.6%	-13.1%
Закриті (крім венчурних)	9 114.0	9 438.6	10 198.7	10 854.8	6.4%	19.1%
Усі (крім венчурних)	9 330.6	9 626.2	10 366.7	11 025.1	6.4%	18.2%
Венчурні	156 720.4	170 796.9	170 038.1	174 403.1	2.6%	11.3%
Усі (з венчурними)	166 051.0	180 423.1	180 404.7	185 428.2	2.8%	11.7%

Зростання чистих активів закритих невенчурних фондів було більшим за приріст загальних активів сектору – +656.10 млн. грн. проти +651.79 млн. грн. (+6.4% проти 6.1%). Таким чином, у секторі поліпшилося співвідношення власних коштів та зобов'язань, що скоротилися.

Закриті ІСІ залишалися двигуном росту ВЧА невенчурних ІСІ, забезпечивши 99.6% його.

Чисті активи венчурних фондів у 1-му кварталі 2015 року досягли 174 403.15 млн. грн. і, таким чином, збільшилися на 4 365.07 млн. грн. (+2.6%) з кінця 2014 року та на 17 682.73 млн. грн. (+11.3%) за рік. Отже, внесок венчурних ІСІ у зростання індустрії з точки зору ВЧА у 1-му кварталі склав майже 87%, за рік із 1-го кварталу 2014-го – понад 91%.

Більший приріст ВЧА закритих ІСІ порівняно з інтервальними та відкритими фондами – як в абсолютному, так і відносному виразі, – у 1-му кварталі 2015 року призвів до подальшого зростання ваги цих фондів та зниження – інших секторів. За січень-березень частка закритих ІСІ у чистих активах невенчурних фондів зросла із 98.4% до 98.5%, інтервальних – впала нижче 1%, відкритих – у межах 0.6% (рис. 7).

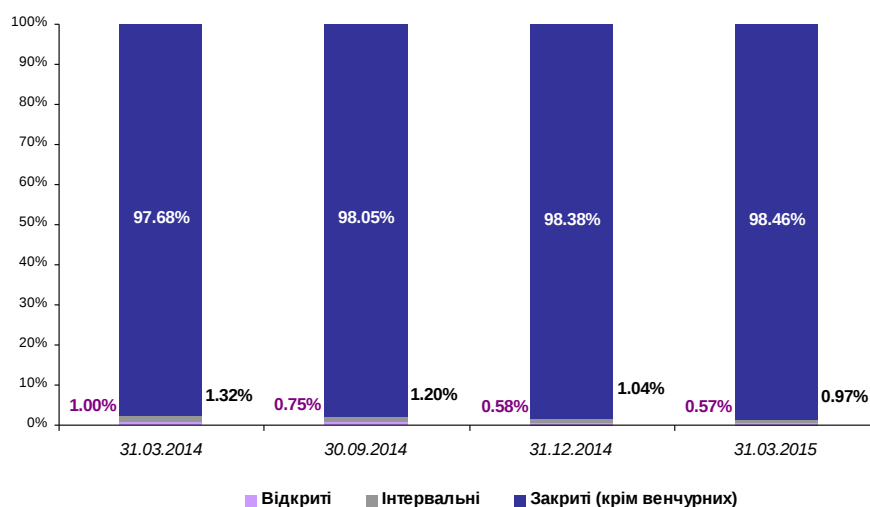

Рис. 7. Динаміка розподілу ВЧА невенчурних ІСІ за типами фондів у 1 кв. 2014-2015 р.

Венчурні фонди, через повільніше нарощення ВЧА (у 2.5 рази) порівняно з іншими закритими ІСІ та невенчурними фондами в цілому, у 1-му кварталі 2015 року скоротили свою частку в чистих активах усіх ІСІ – із 94.3% до 94.1% (рік тому була 94.4%) (рис. 8).

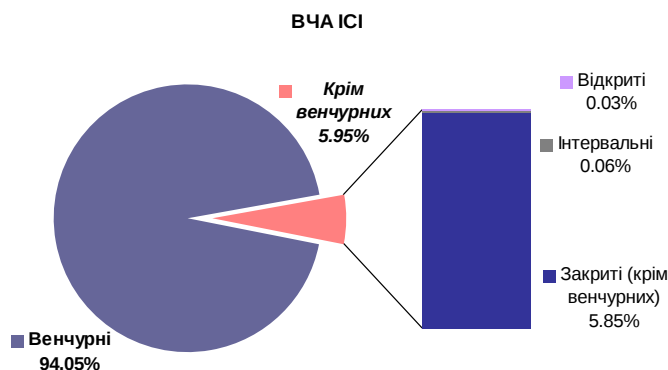

Рис. 8. Розподіл ВЧА ІСІ за типами фондів станом на 31.03.2015 р.

5. Чистий притік/відтік капіталу у відкритих ІСІ

Відтік капіталу з відкритих ІСІ у 1-му кварталі 2015 року тривав, але це було наслідком негативної динаміки одного фонду, квартальний результат якого перевершив показник усього сектору.

Водночас, у січні, другий місяць поспіль, було зафіксовано чистий притік, який в останнє спостерігався ще у травні-червні 2011 року. За січень інвестори додали сектору лише 0.68 млн. грн., але це удвічі більше, ніж у грудні 2014 та принципово краще за показник січня 2014-го (-10.45 млн. грн.). Позитивний результат забезпечили два фонди, що разом отримали додатково 1.26 млн. грн., у той час як 9 відкритих ІСІ зазнали чистого відтоку.

У лютому загальний чистий відтік із сектору відновився – значною мірою за рахунок лідерів січня – інвестори зафіксували прибуток після стрімкого росту фондового ринку у середині кварталу. Цей відтік був, проте, більш ніж удвічі слабшим, ніж рік тому (-1.27 млн. грн. проти -2.84 млн. грн.), а у березні він зменшився до -0.98 млн. грн. – практично на рівні з березнем 2014-го (рис. 9, табл. 4).

У лютому та березні кількість відкритих фондів, які отримали чистий притік, зросла до 5-ти, але їхній сукупний обсяг додаткових залучень капіталу впав, відповідно, до 0.13 млн. грн. та 0.77 млн. грн.. У той же час фондів, що мали чистий відтік у цей період, як і у січні, було близько 10.

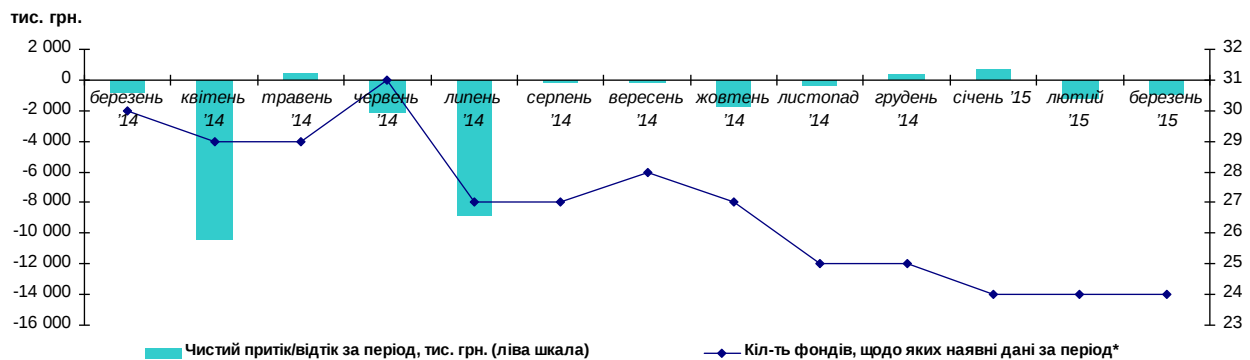

Рис. 9. Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у березні 2014-2015 рр.*

* За щоденними даними (у січні-березні 2015 року – також за даними на кінець місяця (кварталу))

Таблиця 4.

Щомісячний чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у березні 2014-2015 рр.*

Період	Чистий притік/відтік за період, тис. грн.	Кіл-ть фондів, щодо яких наявні дані за період**
березень '14	-804	30
квітень '14	-10 437	29
травень '14	398	29
червень '14	-2 130	31
липень '14	-8 861	27
серпень '14	-165	27
вересень '14	-144	28
жовтень '14	-1 753	27
листопад '14	-322	25
грудень '14	329	25
січень '15	680	24
лютий '15	-1 271	24
березень '15	-978	24
За 12 місяців	-24 655	27

* За щоденними даними (у січні-березні 2015 року – також за даними на кінець місяця (кварталу))

** За 12 місяців – середня.

Сукупний чистий відтік із відкритих ІСІ у 1-му кварталі 2015 року склав **-1.57 млн. грн.**, тобто зменшився на 10% порівняно з 4-м кварталом 2014-го та майже у 9 разів (на 89%) – з 1-м кварталом минулого року (рис. 10).

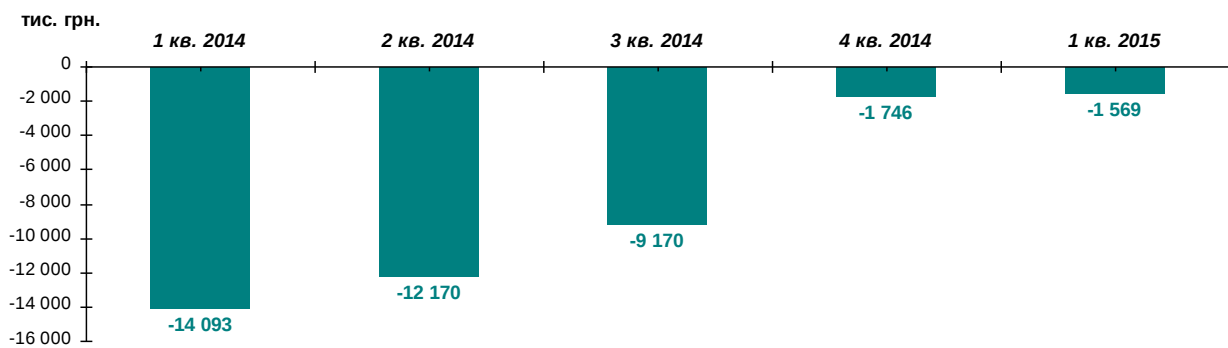

Рис. 10. Чистий притік/відтік капіталу відкритих ІСІ у 1 кв. 2014-2015 рр.

Таким чином, *негативний рух капіталу у відкритих ІСІ тривав 15-й квартал поспіль*, протягом яких сукупний чистий відтік склав **195.43 млн. грн.** (без урахування зміни вартості грошей у часі). За рік, станом на 31.03.2015, із відкритих ІСІ було вилучено **24.65 млн. грн.**, або на 34% менше, ніж у попередньому кварталі.

Ще одним позитивним трендом було різке падіння ваги чистого відтоку у динаміці ВЧА відкритих фондів, що пов'язано, одночасно, і зі скороченням самого обсягу відтоку, і з посиленням ролі динаміки вартості цінних паперів та інших активів у складі портфелів фондів, яка у 1-му кварталі 2015 року була виразно позитивною. Так, чистий рух капіталу, навіть без урахування його напрямку, склав лише 53% від суми приросту чистих активів сектору відкритих ІСІ у січні-березні 2015-го (у 2014-му за цей період він склав 142% зменшення ВЧА). Вага чистого відтоку у річній динаміці, проте, залишалася значною – 82% (рік тому було 95%).

Що стосується *індустрії інвестиційних фондів Європейського Союзу*, то, як і у 2014-му році, найбільший притік протягом 1-го кварталу спостерігався одночасно з найбільшим відтоком з українських відкритих ІСІ – у лютому – **109 млрд. євро**. **Європейські публічні фонди (UCITS)²**, зокрема, додатково залучили понад **87 млрд. євро**.

У цей час UCITS продовжували бити рекорди залучення капіталу та обсягів чистих активів, які на кінець березня сягнули 9 трлн. євро³. За січень-березень 2015 року ці фонди отримали майже 240 млрд. євро чистого притоку (після 59 млрд. євро у 4-му кварталі та 472 млрд. євро за весь 2014 рік). Загалом, до фондів UCITS та AIF в управлінні європейських КУА (AIF – колишні non-UCITS фонди) у 1-му кварталі 2015 надійшло додатково майже 302 млрд. євро – більш ніж у півтора рази більше, ніж рік тому за цей період (194 млрд. євро)⁴.

Значне збільшення чистих продажів UCITS на початку 2015 року було зумовлено рішенням ЄЦБ про запровадження програми QE та відповідними очікуваннями посилення економічного зростання за низьких ставок у зоні євро. Піднесення на фондових ринках, разом із низькими ставками, сприяло активізації потоку капіталу, що спрямовувався у довгострокові фонди UCITS упродовж кварталу (зокрема, збалансовані та фонди облігацій).

Лідерами за обсягом додаткових залучень у 1-му кварталі 2015 року, як і у попередні три місяці, були *збалансовані фонди* (+88 млрд. євро, після +35 млрд. євро у 4-му кварталі 2014), масштабні залучення також мали *фонди облігацій* (+70 млрд. євро, після +26 млрд. євро). *Фонди акцій* у січні-березні 2015 отримали майже 20 млрд. євро чистого притоку (після -4 млрд. євро у 4-му кварталі 2014).

Фонди грошового ринку жваво вийшли з негативної зони у цей час – за результатами 1-го кварталу вони додатково залучили понад 42 млрд. євро (після -10 млрд. євро наприкінці 2014 року).

² UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) – підприємства зі спільного інвестування у цінні папери, що перебувають в обігу (на регульованих ринках). Є відкритими (викуп паперів принаймні раз на тиждень), диверсифікованими та такими, що мають жорсткі вимоги до складу, структури та якості активів.

³ За даними 27-ми країн, асоціації яких є членами EFAMA (24 країни-члени ЄС, Норвегія, Швейцарія та Туреччина) – див.: <http://www.efama.org>.

⁴ Див. [EFAMA Investment Fund Industry Fact Sheet \(March 2015\)](#). Притік за 1-й квартал розрахований за даними за січень-березень 2015 року.

6. Інвестори ІСІ

Найбільші інвестори ІСІ – **українські юридичні особи** – у 1-му кварталі 2015 року дещо послабили своє лідерство: їхня частка за обсягом ВЧА зменшилася відносно кінця 2014 року із 76.2% до 76.0%. У той же час, сума належних цим інвесторам коштів в усіх фондах зросла за квартал на 3 477.83 млн. грн. (після -5 272.86 млн. грн. у 4-му кварталі 2014), а 83% приросту припало на **венчурні ІСІ** – +2 887.81 млн. грн. (після -4 851.72 млн. грн. у 4-му кварталі 2014). В інших **закритих** фондах обсяг коштів, що належать вітчизняним корпоративним інвесторам, зріс на 588.98 млн. грн. (після -406.15 млн. грн.). Скоротився обсяг їхніх вкладень станом на 31.03.2015 лише у секторі **відкритих ІСІ** (-1 млн. грн.).

Найбільшу вагу ці інвестори мали у ВЧА венчурних фондів, хоча у січні-березні 2015 вона зменшилася із 77.2% до майже 77%, у відкритих – із 14.4% до 12.2%, а в інтервальних та закритих ІСІ – зросла приблизно на 2 проц. п. (рис. 11)⁵.

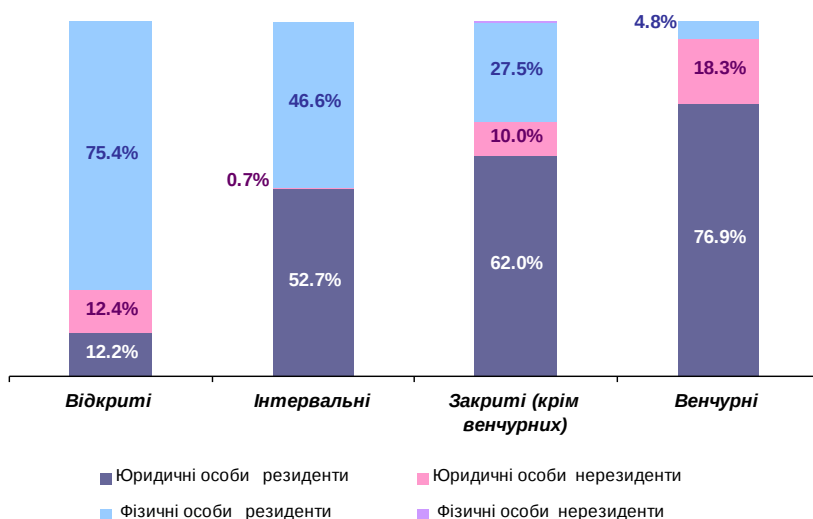

Рис. 11. Розподіл ВЧА ІСІ за категоріями інвесторів станом на 31.03.2015 р., частка у ВЧА

Фізичні особи-резиденти продовжували нарощувати свої вкладення в ІСІ, особливо – у **закриті** та, зокрема, **венчурні**: обсяг їхніх коштів у цих фондах зріс за квартал, відповідно, на 155.41 млн. грн. та 555.67 млн. грн., а в усіх ІСІ в цілому – на 711.57 млн. грн. Вперше з 2-го кварталу 2014 року інвестиції громадян України у **відкритих ІСІ** зросли – на 3.14 млн. грн. (після -3.11 млн. грн. та -3.08 млн. грн. у 4-му та 3-му кварталах 2014 відповідно). Таким чином, частка українців у ВЧА сектору у 1-му кварталі 2015 року зросла із 73.8% до 75.4%, а в усіх ІСІ разом – із майже 6% до 6.2%, тобто практично повернулася до рівня річної давнини.

Притік капіталу від **іноземних інвесторів** до ІСІ, що відновився наприкінці 2014 року (+4 820.14 млн. грн. за 4-й квартал), у 1-му кварталі 2015-го продовжився, хоча більш поміркованими темпами – обсяг коштів нерезидентів (переважно юридичних осіб) у ВЧА ІСІ в цілому зріс на 832.41 млн. грн., причому у **венчурних** фондах – на 927.07 млн. грн. В інших закритих ІСІ присутність цих інвесторів скоротилася на 107.67 млн. грн. Врешті, частка нерезидентів у всіх фондах символічно зменшилася, але залишилася в межах 17.8%, а у венчурних зокрема – зросла із 18.2% до 18.3%.

Усі **інвестори-резиденти** на 31.03.2015 мали в ІСІ разом 151 088 млн. грн., у т.ч. 141 208 – у венчурних; **нерезиденти** – загалом 32 705 млн. грн., у т.ч. 31 560 – у венчурних.

Кількість інвесторів в ІСІ у січні-березні продовжувала зменшуватися – на 4.5% за квартал за рахунок скорочення на 4.6% в **інтервальних** фондах, де вона була традиційно найбільшою. У

⁵ Без урахування цінних паперів ІСІ на пред'явника.

цьому секторі кількість фізичних осіб-резидентів зменшилася на 37 942 особи. Кількість юридичних осіб-нерезидентів скоротилася з 3 до 2.

На противагу цьому, інвесторів у *венчурних* ІСІ стало більше на 3.3%, причому категорія громадян України зросла на 20.6% (+85 осіб), тоді як іноземців – на 8.3% (+1 особа), а корпоративних інвесторів-нерезидентів – на 2.1% (+100).

Із *відкритих* ІСІ у 1-му кварталі виходили внутрішні інвестори, найбільше – роздрібні (-28 осіб, -1%). У відносному виразі найсуттєвіше скорочення (-4%) спостерігалось з боку корпоративних вкладників, хоча це була лише одна юридична особа.

Таким чином, протягом перших трьох місяців 2015 року динаміка кількості вкладників ІСІ хоч і трималася низхідного тренду, але була більш поміркованою та продемонструвала деякі позитивні зміни, зокрема зростання кількості інвесторів у венчурних ІСІ та сповільнення виходу із відкритих та закритих невенчурних фондів.

Таблиця 5.

Інвестори ІСІ за категоріями, кількість та частка у загальній кількості, станом на 31.03.2015 р.

Фонди	Юридичні особи				Фізичні особи			
	резиденти		нерезиденти		резиденти		нерезиденти	
Відкриті	24	0.85%	5	0.18%	2 791	98.90%	2	0.07%
Інтервальні	47	0.01%	2	0.00%	785 322	99.99%	20	0.00%
Закриті (крім венчурних)	507	9.91%	30	0.59%	4 569	89.33%	9	0.18%
Усі (крім венчурних)	578	0.07%	37	0.00%	792 682	99.92%	31	0.00%
Венчурні	4 852	82.14%	544	9.21%	498	8.43%	13	0.22%
Усі (з венчурними)	5 430	0.68%	581	0.07%	793 180	99.24%	44	0.01%

7. Структура активів ІСІ

Основні тренди динаміки складу і структури агрегованих портфелів активів різних секторів ІСІ за типами фондів з точки зору **фінансових інструментів та інших видів активів** у 1-му кварталі 2015 року були такими: скорочення частки активів ІСІ у **цінних паперах** в усіх секторах, крім інтервального, а облігацій підприємств – в усіх, крім венчурного; зростання частки **акцій** у відкритих та інтервальних ІСІ та зменшення – у закритих (зокрема і венчурних); збільшення ваги **«інших» активів**⁶ в усіх секторах (табл. 6).

Таблиця 6

Зміни у структурі агрегованих портфелів ІСІ за типами фондів у 1-му кварталі 2015 року

Вид активу / Тип ІСІ / Зміна за квартал	Відкриті		Інтервальні		Закриті невенчурні		УСІ невенчурні		Венчурні	
	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%	проц. п.	%
Інші активи	0.21	2.1%	2.51	24.6%	1.43	3.6%	1.46	3.7%	1.38	2.0%
Нерухомість	-	-	-	-	-0.01	-5.6%	-0.01	-5.6%	0.33	15.0%
Грошові кошти та банківські депозити	0.09	0.4%	-3.18	-22.4%	2.72	42.3%	2.65	40.0%	-0.20	-13.6%
Банківські метали	0.58	33.2%	0.40	52.2%	0.04	4253.0%	0.04	234.5%	0.00	62.6%
ОВДП	-1.45	-6.9%	0.19	17.7%	-0.13	-5.9%	-0.13	-5.9%	0.05	98.8%
Облігації місцевих позик	-0.27	-19.8%	-	-	-	-	0.00	-20.5%	-	-
Акції	1.46	3.7%	1.28	1.8%	-2.50	-5.7%	-2.46	-5.6%	-1.85	-12.2%
Облігації підприємств	-0.62	-17.9%	-1.21	-29.2%	-0.13	-3.3%	-0.14	-3.7%	0.38	9.3%
Векселі	-	-	-	-	-1.43	-43.2%	-1.41	-43.2%	-0.07	-0.8%
Заставні	-	-	-	-	-	-	-	-	-0.004	-36.1%
Інші ЦП	-	-	0.003	1.6%	-	-	0.002	-	-0.01	-29.9%
Цінні папери	-0.01	-1.3%	0.003	0.4%	-0.04	-7.9%	-0.04	-7.8%	-0.02	-5.5%

⁶ До «інших» активів належать дебіторська заборгованість, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, а також позики компаніям, у яких ІСІ володіють часткою в капіталі (для венчурних фондів).

У **відкритих** та **закритих невенчурних** фондах також розширилася частка грошових коштів – до 23.2% та 9.2% відповідно – разом зі збільшенням суми цих активів у секторах (+0.74 млн. грн. та +349.64 млн. грн.). В **інтервальних** ІСІ частка грошей суттєво скоротилася (із 14.2% до 11.0%), що стало наслідком зменшення суми коштів на 3.77 млн. грн., а також нарощення інших видів активів.

У зведених активах **венчурних** фондів найбільше зросли «інші» активи – на 7 118.09 млн. грн., також значно збільшилися активи у корпоративних облігаціях (+1 018.31 млн. грн.), нерухомості (+809.95 млн. грн.) та векселях (+368.69 млн. грн.).

Станом на 31.03.2015 у структурі активів **відкритих, інтервальних та закритих невенчурних ІСІ**, як і раніше, переважали цінні папери (64.5%, 75.1% та 48.9% відповідно), зокрема акції – від близько 41% у відкритих та закритих до майже 71% в інтервальних фондах (рис. 12). У **венчурних ІСІ** перевагу зберегли «інші» активи – понад 70%, у той час як акції – найбільшу частку серед цінних паперів в активах цих фондів – 13.3% (рис. 13).

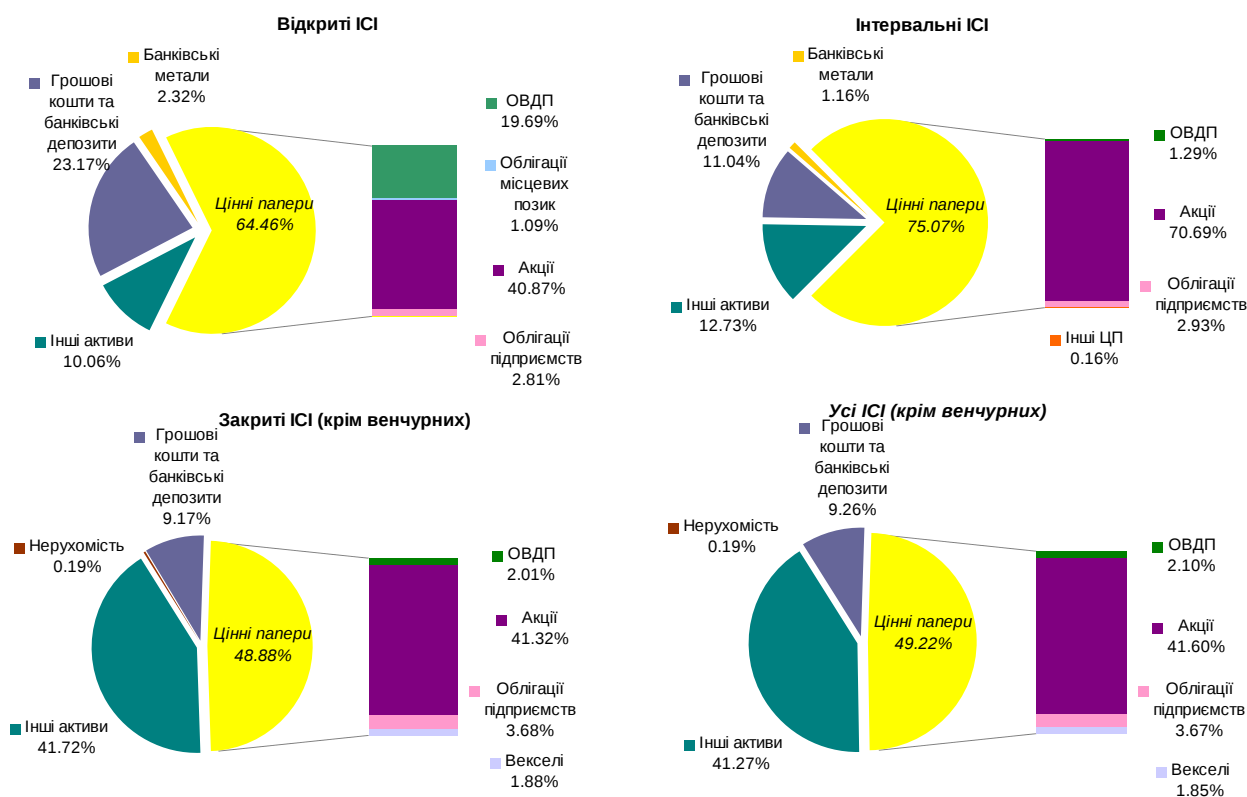

Рис. 12. Структура активів ІСІ, крім венчурних, за типами фондів станом на 31.03.2015 р.

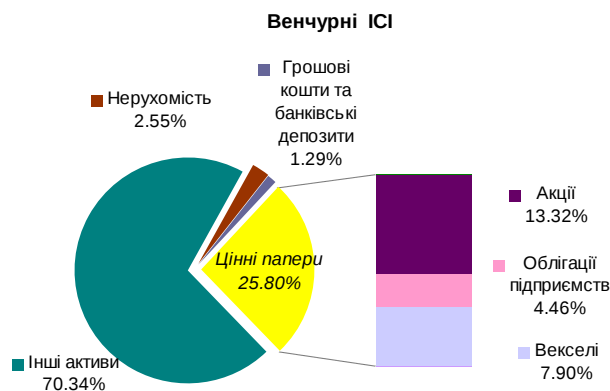

Рис. 13. Структура активів венчурних ІСІ станом на 31.03.2015 р.

Одночасно зі зменшенням ваги сукупних активів у цінних паперах у майже всіх секторах ІСІ (як і рік тому), **портфель цінних паперів усіх ІСІ** у 1-му кварталі **скоротився на 1 467.28 млн. грн.** (після +5 264.58 млн. грн. у 4-му кварталі 2014) і на 31.03.2015 року його вартість складала **57 669.59 млн. грн.**

Серед **класів цінних паперів найбільшим за сукупною вартістю вкладень** у зведеному портфелі **усіх ІСІ** у 1-му кварталі 2015 залишалися **акції**, хоча вартість цих інвестицій зменшилася найбільше – на 2 785.42 млн. грн. (після +7 857.49 млн. грн. у попередньому кварталі). Це відбулося практично за рахунок венчурних ІСІ, де акцій стало менше на 2 785.36 млн. грн.

Станом на 31.03.2015 активів усіх ІСІ в акціях було на 31 627.79 млн. грн., і вони становили 54.8% фінансового портфеля усіх фондів у цілому (на кінець 2014 року – 58.2%, рік тому – 43.3%) (табл. 7).

Сукупна вартість інвестицій у **векселях** – другого найбільшого класу паперів у портфелі ІСІ – за перші три місяці 2015 року знову зросла – +227.71 млн. грн. (після -1 804.05 млн. грн. у 4-му кварталі 2014), до 16 137.23 млн. грн., тобто майже 28% агрегованого портфеля цінних паперів.

При цьому, якщо портфель акцій в активах ІСІ зріс за рік, з 1-го кварталу 2014 (+8 128.65 млн. грн.), то векселів – зменшився (-1 435.37 млн. грн.).

Також значно скоротився обсяг **корпоративних облігацій** за рік – -2 599.40 млн. грн. Тим не менше, на кінець 1-го кварталу 2015 року ці папери залишалися на третьому місці у портфелі ІСІ і коштували 9 409.00 млн. грн. (16.3%). Цьому сприяло, зокрема, нарощення цих активів на 1 026.57 млн. грн. у 1-му кварталі, у тому числі на 1 018.31 – венчурними фондами.

Решта інструментів фондового ринку займали менше 1% зведеного портфеля, зокрема **ОВДП** – менше 0.8%(+93.07 млн. грн. за 1-й квартал, після +19.86 млн. грн. у 4-му 2014-го).

Таблиця 7.

Портфель цінних паперів ІСІ за типами інструментів, станом на 31.03.2015 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	31 627 793 193	54.84%
Векселі	16 137 228 018	27.98%
Облігації підприємств	9 409 006 083	16.32%
Облігації державні внутрішні	423 980 549	0.74%
Заставні	14 461 754	0.03%
Облігації місцевих позик	690 477	0.00%
Деривативи	56 427 673	0.10%
Всього	57 669 587 746	100.00%

Агрегований портфель цінних паперів **відкритих, інтервальних та закритих невенчурних ІСІ** у 1-му кварталі 2015 року також зменшився, на відміну від 4-го кварталу 2014 (-133.71 млн. грн., після +1 056.19 млн. грн.), до **5 658.04 млн. грн.** Головним чинником таких змін було скорочення активів у **векселях** (-140.97 млн. грн.), частка яких впала із 6.1% до 3.8%.

Зросли фондові активи невенчурних ІСІ лише в **облігаціях підприємств** (+8.26 млн. грн.) – за рахунок закритих фондів. Станом на 31.03.2015 цих паперів нараховувалося на 421.79 млн. грн., тобто 7.5%.

А лідирували, як і раніше, зі значною перевагою, **акції** – 4 781.59 млн. грн. (84.5%), хоча їхня сукупна вартість тут несуттєво зменшилася (-0.06 млн. грн.), після значного нарощення у 4-му кварталі 2014 року (+1 081.35 млн. грн.) (табл. 8).

Таблиця 8.

Портфель цінних паперів ІСІ, крім венчурних, за типами інструментів, станом на 31.03.2015 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	4 781 591 781	84.51%
Облігації підприємств	421 789 141	7.45%
ОВДП	240 897 292	4.26%
Векселі	213 068 841	3.77%
Облігації місцевих позик	690 477	0.01%
Всього	5 658 037 532	100.00%

У зведеному портфелі цінних паперів **диверсифікованих ІСІ** вперше зберігали акції, у яких станом на 31.03.2015 року утримувалося 877.81 млн. грн., або 86.5% цього портфеля, загальна вартість якого склала **1 014.86 млн. грн.** (табл. 9).

У 1-му кварталі вкладення цих фондів в акції зросли на 15.27 млн. грн. (після -141.14 млн. грн. у 4-му кварталі 2014), тоді як в усі цінні папери – на 14.57 млн. грн.

Також збільшилися активи в **ОВДП** (+1.11 млн. грн.) – до 13.94 млн. грн., або 1.4% зведеного портфеля. Зменшилися – в **облігаціях підприємств та місцевих рад** (разом менше 1%).

За рік активи в акціях збільшилися на 212.16 млн. грн. (їхня частка рік тому складала 77.7%), а в усіх паперах – на 158.62 млн. грн.

Таблиця 9.

Портфель цінних паперів диверсифікованих ІСІ, за типами інструментів, станом на 31.03.2015 р.

Тип ЦП	Сукупна вартість ЦП у портфелях ІСІ, грн.	Частка у зведеному портфелі ЦП ІСІ
Акції	877 812 665	86.50%
Векселі	116 615 439	11.49%
ОВДП	13 942 894	1.37%
Облігації підприємств	5 796 553	0.57%
Облігації місцевих позик	690 477	0.07%
Всього	1 014 858 029	100.00%

8. Доходність ІСІ та інших напрямків інвестування

Незважаючи на неоднорідні результати 1-го кварталу 2015 року, що продемонстрували українські індекси акцій, включно зі зниженням індексу УБ, доходність ІСІ у цей період загалом продовжувала зростати. Свій відбиток залишив і спад на фондовому ринку у січні та березні, а також відтік капіталу, який тривав, хоча й дещо послабився. Окремі сектори ІСІ були конкурентними за доходністю як із фондовими індексами, так і з депозитами у гривні (рис. 14).

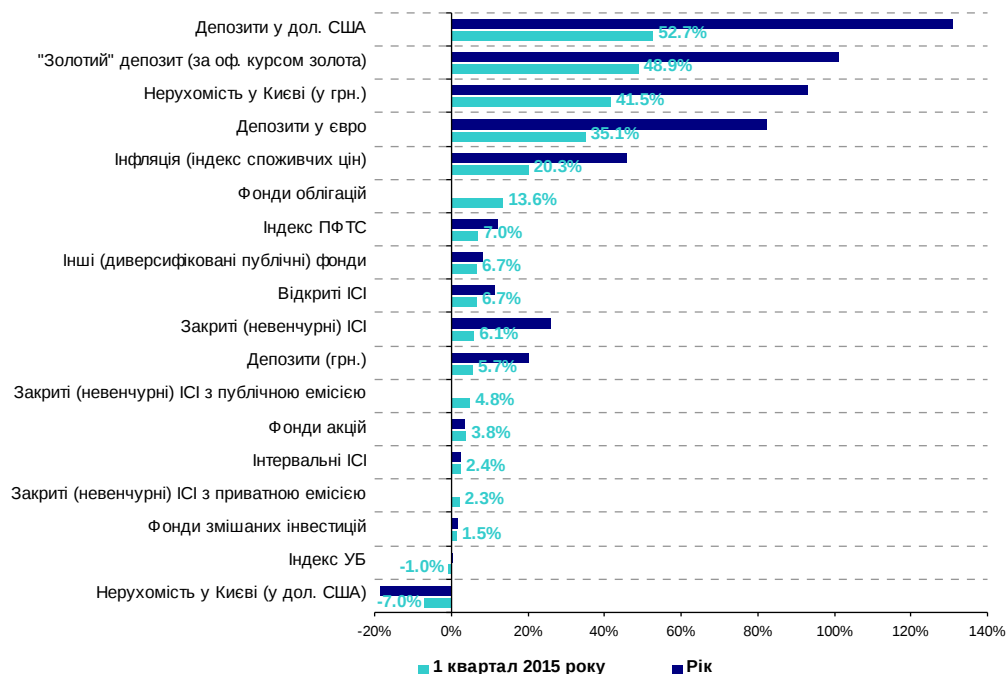

Рис. 14. Доходність ІСІ, депозитів, індексів акцій та рівень інфляції у 1 кв. 2015 р.⁷

⁷ Доходність ІСІ розрахована за даними звітності за 1-й квартал 2015 року щодо 24-х відкритих, 23-х інтервальних, 82-х закритих ІСІ (без урахування двох крайніх значень, що виходять далеко за межі діапазону) та за даними звітності за попередні періоди – див. [Ренкінг: ІСІ за типами фондів та ІСІ \(диверсифіковані публічні\) - за класами фондів](#). Інфляція наведена за даними Державної служби статистики України (Індекси споживчих цін на товари та послуги у 2015 році (до попереднього місяця). Доходність нерухомості у дол. США розрахована як середня за даними щодо вартості житлової нерухомості у Києві порталів: <http://www.domik.net>, <http://100realty.ua>, <http://realty.ua>; у гривні – за даними порталу: <http://100realty.ua>.

Оскільки частка акцій у зведених портфелях фондів на початок кварталу складала від 39% у відкритих та 44% у закритих до 69% в інтервальних ІСІ, зміни вартості цих цінних паперів мали відповідно обмежений вплив на доходність ІСІ. Проте жваве підвищення їх котирувань на фондовому ринку у лютому сприяло зростанню ваги акцій за квартал у відкритих та інтервальних фондах (до 41% та 71% відповідно), що призвело, переважно, до зростання їх доходності у цей період.

П'ятий квартал поспіль безумовними лідерами за доходністю серед різних напрямків інвестування були *депозити в іноземній валюті та золоті*, що у 1-му кварталі 2015 року, як і рік тому, принесли дохід понад 35-50%. Це сталося через стрімку девальвацію гривні, у той час як ставки за річними валютними вкладками були у межах 7-11%, а за «золотими» – близько 2-3% річних. За перші три місяці 2015 року *вклади у доларах США* принесли 52.7% (після +24.2% у 4-му кварталі 2014), у *золоті* – +48.9% (після +21.0%), у *євро* – +35.1% (після +19.3%)⁸. До найбільш доходних активів у цей час також належала нерухомість, адже хоча традиційно виражені у доларах США ціни і продовжували знижуватися, гривневий еквівалент значно зріс (-7.0% проти +41.6% відповідно).

Серед невенчурних ІСІ за типами фондів найвищі результати у 1-му кварталі 2015 року мали **відкриті ІСІ**, для яких середній дохід склав **+6.7%** (після +0.5% у 4-му кварталі 2014 та +7.1% рік тому).

Діапазон показників у секторі змістився угору: від -8.1% до +26.1% (після -13.1% до +10.0% у 4-му кварталі 2014). *Приріст вкладень за квартал забезпечили 17 із 24-х цих ІСІ* (71%, після 46% у попередньому кварталі). При цьому вкладення у два відкриті фонди дозволили компенсувати інфляцію та випередили індекс УБ, половина фондів були більш доходними, ніж індекс ПФТС, ще більше (13) – ніж депозити у гривні.

Інтервальні ІСІ у січні-березні 2015 року показали у середньому **+2.4%** (після -2.2% у жовтні-грудні 2014), а результати окремих фондів у секторі склали від -13.9% до +28.8% (у 4-му кварталі 2014 – від -15.0% до +5.2%). *Зростання вартості інвестицій забезпечили 14 із 23-х цих фондів* (61%, після 25% у попередньому кварталі). Всього один інтервальний ІСІ зберіг кошти від інфляції та приніс додатковий дохід, 8 фондів перевершили результат індексу ПФТС та гривневих вкладів у банках, 17 – індексу УБ.

Закриті ІСІ принесли за квартал у середньому +6.1% (після +8.6% у 4-му кварталі 2014). Дохід в окремих фондах був у межах від -41.2% до +285.4% (після -54.8% - +788.8%, без урахування двох крайніх значень). У цьому секторі також побільшало фондів, які *примножили кошти своїх вкладників*: у 1-му кварталі 2015 їх було 38 із 82-х, тобто 46%, після 31% у попередньому кварталі. Відповідно, у цьому секторі також збільшилася чисельність фондів, які змогли конкурувати з іншими напрямками інвестування. Компенсувати втрати від інфляції вдалося 8-ми закритим ІСІ, перевершити за доходністю індекс ПФТС та гривневі депозити – 18-ти, а індекс УБ – 67-ми фондам.

При цьому **закриті (невенчурні) ІСІ з приватною емісією** принесли за квартал у середньому +2.3% (у 4-му 2014 вони мали -5.1%), а з **публічною емісією** – +4.8% (після +18.0%)⁹.

Серед диверсифікованих ІСІ з публічною емісією за класами фондів (відповідно до структури їхніх активів у 1-му кварталі 2015 року)¹⁰ найдоходнішими, як і рік тому, були *фонди облігацій*, які збільшили свій квартальний дохід удвічі (+13.6%, після +7.1% у 4-му кварталі 2014). Це 2 ІСІ відкритого типу із близькими показниками (після 3-х у попередньому кварталі). Таким чином, ці фонди випередили обидва індекси акцій та інші ІСІ за класами активів і типами фондів, а також депозити у гривні.

⁸ Маються на увазі строкові річні депозити, для адекватного порівняння доходності з якими необхідно враховувати ліквідність. Так, зокрема, ІСІ відкритого типу дозволяють виходити з інвестицій у будь-який робочий день без втрати доходності, на відміну від банківських строкових вкладів, які, переважно, передбачають перерахунок відсоткового доходу при достроковому поверненні коштів за ставкою вкладів на поточних рахунках (близько до 0% річних). Також важливо враховувати саму можливість дострокового повернення коштів за строковим річним деозитом. Водночас, розрахована доходність ІСІ не враховує можливі комісії та інші витрати при вході/виході з фондів, а також оподаткування інвестиційного прибутку та доходу за депозитами.

⁹ Без урахування двох крайніх значень у кожному підсекторі – за даними 32-х приватних та 48-ми публічних закритих невенчурних ІСІ.

¹⁰ Див. [Методику ренкінгування компаній з управління активами та інститутів спільного інвестування \(пайових та корпоративних інвестиційних фондів\) за результатами їхньої діяльності](#).

Доходнішими за вклади у гривні, як і у 1-му кварталі 2014 року, були *«інші» диверсифіковані публічні фонди* (+6.7% у січні-березні 2015, після +2.2% за попередні три місяці). Ці ІСІ, що не відповідали критеріям структури активів спеціалізованих класів, – 9 відкритих, 4 інтервальних та один закритий (всього 14 фондів, у 4-му кварталі 2014 – 10) – показали квартальні результати від -8.1% до +26.1%.

Фонди акцій забезпечили середній дохід +3.8% (після -2.9% у попередньому кварталі) і, таким чином, випередили лише фонди змішаних інвестицій (+1.5%, після -2.3%) у 1-му кварталі 2015.

9. Резюме

Поведінка фондових індексів у першому кварталі 2015 року нагадувала їхню динаміку річної давнини, коли у середині кварталу спостерігався сплеск, який допоміг інститутам спільного інвестування підвищити свої показники доходності.

Водночас, кількість інвесторів на ринку продовжувала зменшуватися – за рахунок скорочення в інтервальних фондах, тоді як активний вихід із венчурних фондів, що відбувався у попередньому кварталі, змінився приходом нових інвесторів у сектор. Такі зміни, вочевидь, були зумовлені посиленням загрози згубних законодавчих змін щодо оподаткування інститутів спільного інвестування наприкінці 2014 року, що врешті не були прийняті, хоча для окремих інвесторів ІСІ податки були підвищені.

Відтік капіталу з боку вітчизняних корпоративних інвесторів із венчурних ІСІ у попередньому кварталі був частково компенсований відновленням надходжень, а зростання коштів нерезидентів у венчурних фондах тривало, хоча і було значно меншим. Вкладення громадян України в ІСІ у 1-му кварталі 2015 року загалом зросли, причому не лише за рахунок закритих та, зокрема, венчурних ІСІ, а й відкритих, де цей приріст був більшим за зростання ВЧА сектору в цілому. Врешті, на 31.03.2015 частка українських роздрібних вкладників в ІСІ практично повернулася до рівня 1-го кварталу 2014, а у відкритих – зросла у півтора рази за рік.

До основних трендів українського ринку ІСІ у цей час також належить збереження тенденції до скорочення кількості КУА та фондів в управлінні в цілому. Проте в окремих секторах динаміка відрізнялася.

Венчурні ІСІ повернулися до зростання – як за кількістю фондів, так і за ВЧА. Протягом кварталу нових венчурних ПФ було більше, ніж тих, що закрилися. Чисті активи сектору суттєво зросли, повернувшись до темпів 1-3 кварталів 2014 року, після зменшення у 4-му, і оновили історичний рекорд. Загальні ж активи – як венчурних фондів, так і індустрії ІСІ в цілому – трималися безперервного висхідного тренду.

Відтік капіталу з відкритих ІСІ, на противагу 1-му кварталу річної давнини, послабився – тенденція тривала вже 5-й квартал поспіль. Кількість діючих фондів у секторі не змінилася, а ВЧА – вперше за 3.5 роки – зросла.

Цьому сприяла, зокрема, і доходність ІСІ, що за середніми показниками продовжувала зростати не лише у секторі відкритих фондів, а й інших типів ІСІ, крім закритих. Останні традиційно продемонстрували значну варіацію результатів, серед яких було і кількаразове зростання, тож за середньою доходністю сектор несуттєво поступався відкритим ІСІ. Крім того, закриті фонди з приватною емісією поліпшили свій показник із від'ємного до додатного.

Усі класи диверсифікованих публічних ІСІ у цьому кварталі, на відміну від попереднього, забезпечили приріст вартості вкладень, а лідирували знову фонди облігацій, які мали двозначний показник доходності.

Загалом, низка фондів перевершили результати не лише індексу УБ, який у 1-му кварталі 2015 року просів, а й індексу ПФТС, що зріс, а також депозитів у гривні та змогли компенсувати втрати від інфляції за квартал.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)
- [Ринок у цифрах](#)
- [Динаміка фондів](#) (з публічним розміщенням)
- Аналітика та статистика публічних інвестиційних фондів: [Щотижнева](#) / [Щомісячна](#)
- Ренкінги: [ІСІ - за типами фондів](#) / [ІСІ - за класами фондів](#)